

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag, Avond.

MAANDAG, 19 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Mei.

De Heer L. Veneman, beroemd beeldhouwer te 's Hertogenbosch, heeft een prachtige predikstoel voltooid, die voor de R. K. Maria-Kerk alhier bestemd en derwaarts afgezonden is. Dat werkstuk is vervaardigd in Gothischen stijl, van het tweede tijdperk omstreeks de 14de eeuw; prijkt in de panelen met de afbeeldingen der kerkvaders Gregorius, Ambrosius, Augustinus en Hieronymus, en in het rugstuk met die van den H. Jacobus.

De baringvloot zal in dit jaar zijn zamengesteld als volgt: van Vlaardingen 60 schepen, Maassluis 11, Zwartewaal 6, Middelharnis 4, Delfshaven 1, Enkhuizen 7, Amsterdam 4, de Rijk 4 en Wormerveer 1, te zamen 98 schepen.

Naar men wil, zegt de *Nieuwe Rott. Cour.*, moet er bij het Ministerie van Oorlog, echter altijd onder zekere bepalingen, het plan bestaan, om van de Officieren die voornemens zijn in het huwelijk te treden, niet meer te vorderen de geldstorting, bij vroegere wetten en verordeningen voorgeschreven, en zouden er reeds in dien zin vergunningen zijn toegestaan.

's GRAVENHAGE, 16 Mei.

H. M. de Koningin is met haren vader, den Koning van Wurtemberg, uit Stuttgart naar Baden-Baden vertrokken.

HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik zijn naar het huis de Pauw vertrokken.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 14 Mei, en volg.

De beraadslagingen over de Gemeentewet worden voortgezet en wel het eerst over Titel II. Van den Raad. 1ste Hoofdstuk. Van de Leden van den Raad. § 1. Van hun getal.

De Heer van Akerlaken heeft als amendement eene verhooging van het getal der Raadsleden voorgesteld, zoo ook de Heer van Wylick.

De Heer Smit is tegen de beide amendementen, tegen het eerste omdat het te ver, tegen het laatste omdat het niet ver genoeg gaat. Hij stelt voor art. 4 aldus te lezen: »De Raad, enz., bestaat uit:

7 leden in gemeenten beneden de	3,000 zielen.
11 » » » van 3,001 tot	6,000 »
13 » » » » 6,001 »	10,000 »
15 » » » » 10,001 »	15,000 »
17 » » » » 15,001 »	20,000 »
19 » » » » 20,001 »	25,000 »
21 » » » » 25,001 »	30,000 »
23 » » » » 30,001 »	35,000 »
25 » » » » 35,001 »	40,000 »
27 » » » » 40,000 »	45,000 »
29 » » » » 45,001 »	50,000 »
31 » » » » 50,001 »	60,000 »
33 » » » » 60,001 »	70,000 »
35 » » » » 70,001 »	80,000 »
37 » » » » 80,001 »	100,000 »
39 » » » » »	boven de 100,000 »

Nadat eenige sprekers deswege het woord hadden gevoerd, zegt de Minister, dat de bepaling van het getal raadsleden uit zoo vele oogenpunten kan beschouwd worden als er gemeenten zijn. Z. Exc. zal intusschen de raadsleden mededeelen, welke het gouvernement bij het doen van het voorstel geleid hebben. In de eerste plaats heeft het, zoo veel mogelijk, getracht willekeur te vermijden. Van daar de bepaling, naar het minimum en maximum der bevolking. Ten tweede ontkent de Minister niet, dat grooten invloed daarbij heeft gehad de meening, dat groote vergaderingen bij dergelijke aangelegenheden niet zeer gemakkelijk werken. Hij heeft dit zelf ondervonden. De kans wordt dikwijls moeijelijk; men vervalt tot onbruikbare menschen. De eigenlijke werkzaamheden worden dan door een klein getal verricht. Bij een gering getal leden wordt men meer tot werkzaamheid opgewekt. Oligarchie heeft men bij het tegenwoordig stelsel van publiciteit niet te vrezen. De kiezers zullen bovendien nauwer toezien, wanneer slechts weinigen te kiezen zijn. Bij een groot aantal leden in kleine gemeenten, zal het aan een ge-

schikt personeel ontbreken. — De Minister laat overigens de zaak aan de beoordeeling der Kamer over. Moest hij kiezen, hij zou aan het amendement van den Heer Smit de voorkeur geven, ofschoon daartoe niet de volstrekte noodzakelijkheid inziende. — De eenige vraag is, of voor eene goede en rigtige behandeling der zaken een kleiner dan wel een grooter aantal raadsleden wenschelijk is.

De Heer Groen van Prinsterer brengt nog eenige bedenkingen in het midden, welke door den Minister worden beantwoord, waarna de beraadslagingen worden gesloten, en het amendement van den Heer Smit goedgekeurd met 43 tegen 20 stemmen en het gewijzigde artikel met 61 tegen 2 stemmen, die der Heeren van Lynden en van Nispen.

De beraadslagingen worden geopend over § 2. Van de benoeming der leden van den Raad. — Art. 5 komt in discussie.

De leden van den Raad worden gekozen door hen, die op de in art. 6 der wet, regelende het kiesregt, bedoelde lijst van kiezers voor den Gemeenteraad zijn gebragt. Om kiezer van leden van den Gemeenteraad te zijn, moet men in de directe belastingen de helft betalen van de som, in de kiezers van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal gevorderd.

De Heer van Doorn acht het stelsel, hier gevolgd, om den plaatselijken census te bepalen op de helft der som, voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer gevorderd, onaannemelijk en uit hoofde van de gevolgen, en omdat daarbij over het hoofd gezien wordt de grondwettelijke verplichting tot raadpleging der plaatselijke gesteldheid.

De Heer van Hall deelt niet in de bezwaren, bij de algemeene beraadslagingen tegen deze wet aangevoerd; hij heeft er niet in gevonden die algemeene strekking van centralisatie, en hij zou al zijne antecedenten moeten verloochenen, wanneer hij om die reden de wet zou afstemmen. Met genoeg heeft hij op dit punt en op andere hoofddeelen der voordragt de rede des Ministers aangehoord. Voorts verklaart spreker te deelen in de uitlegging, door den Heer van Doorn aan art. 139 der Grwt. gegeven, maar om tot eene geheel andere conclusie te komen. Hij houdt zich overtuigd, dat, behoudens de uitzonderingen, door den Heer van Doorn opgenoemd, de plaatselijke census overal voldoende en overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid is, en zal dus stemmen voor art. 5.

De Heer van Zuylen van Nyevelt ontwikkelt de gronden, welke voor de aannemelijkheid van art. 5 bij hem bestaan.

De Heer Mackay zal het artikel, wordt hij niet beter overtuigd, niet kunnen aannemen.

De Heer de Man is van het gevoelen der Heeren van Hall en van Zuylen van Nyevelt.

De Heer Schooneveld merkt nog op, dat men niet zeggen kan, dat de quaestie van den census uitgemaakt is. Integendeel voor beide gevoelens, die hier tegenover elkander staan, valt evenveel te zeggen, maar juist dan moet men de meest liberale, de meest tot goede uitkomst leidende uitlegging aannemen.

De Heer Luyben is van oordeel, dat de meest rationele uitlegging van art. 139 en 76 is, dat de plaatselijke gesteldheid moet geraadpleegd worden.

De Heer Groen van Prinsterer meent drie punten te moeten opgeven, waarin voornamelijk zijne bezwaren tegen deze voordragt zich oplossen. Hij zou gaarne eenige bepalingen uit de wet ligten, die tot de administrative centralisatie betrekking hebben; hij zou de voorschriften nopens de plaatselijke belastingen tot lateren tijd willen verschuiven; terwijl het vraagstuk van den census voor hem het kardinale punt uitmaakt. Blijft toch vooral dit laatste bezwaar bestaan, dan is het hem onmogelijk, het ontwerp aan te nemen, want hij vindt hier dezelfde bepaling bekrachtigd, die hij reeds bij de kieswet voor ongrondwettig heeft gehouden, om te bepalen, dat de som, gevorderd tot de kiesbevoegdheid voor de Staten-Generaal en de Provinciale Staten, als regel aangenomen zal worden voor het kiesregt voor de leden van den Gemeenteraad. Hij zal tegen het artikel stemmen.

De Heer van der Linden zal voor het artikel stemmen.

De Heer van der Veen verklaart zich voor het artikel.

De Minister merkt op, dat er in het vorige jaar gevreesd werd, dat de census te laag zou worden, en dat die nu te hoog zou zijn. Hij meent dat hierin juist het bewijs gelegen is van de doelmatigheid der aangenomene rigting. Dikwerf, en ook bij deze gelegenheid, heeft men getracht, hem in

tegenspraak te brengen met hetgeen hij vroeger gezegd of geschreven had. Menigmaal gaat hij dit stilzwijgend voorbij, ten einde de vergadering niet noodeloos bezig te houden. Hier, waar het de geschiedenis van het artikel betreft, meent hij echter te moeten doen opmerken, dat het nu niet meer, gelijk in 1848, de vraag geldt, wat men het meest wenschelijk oordeelt, of welk stelsel men toen aankleefde, maar wel, wat er in de Grondwet wordt gevonden en welken zin men daaraan moet geven? Bij de beantwoording dier vraag kan het ligt gebeuren, dat een Minister een stelsel voorstaat, dat hij vroeger heeft veroordeeld, maar dat hij heeft gevonden in de Grondw. Hij verklaart, dat de Regering alsnog meent, dat het stelsel, hetwelk zij ten aanzien van den census aankleeft, voortvloeit uit den samenhang van artt. 139 en 76 der Grondwet en uit den duidelijken letter van die artikelen. Hij leidt dit af uit de geschiedenis zelve van die artikelen. Gaat men van dat stelsel af, dan zou aan de wetgevende magt geheel willekeurig zijn overgelaten, den census tot het hoogst mogelijke cijfer op te voeren. Hij betreurt het nu wel, dat eene der nadeelige uitkomsten van het tegenwoordige stelsel zijn zal, dat er in een aantal gemeenten geen 25 kiezers zullen gevonden worden. Maar dat bezwaar kan de Regering niet nopen, eene wijziging der Grondwet in dat opzigt voor te dragen. Hij vraagt het, of het wel voorzigtig zou wezen, daartoe over te gaan. Bovendien het bezwaar, waarvoor men beducht is, kan langzamerhand door eene vereeniging van gemeenten, welke de Grondwet mede op het oog gehad heeft, uit den weg worden geruimd. Al kwam men echter tot het voorstel, om den census te verlagen tot f10, ten einde een getal van 25 kiezers te erlangen, dan nog zouden vele gemeenten buiten het minimum van den census blijven, en dan zou alzoo het geopperde bezwaar blijven bestaan. Het komt den Minister voor, dat het nadeel, dat uit eene Grondwetsherziening op dit oogenblik zou kunnen ontstaan, grooter is dan dat, hetwelk uit de schorsing der toepassing van het kiesregt voor eenige gemeenten kan te weeg gebracht worden.

Zitting van Donderdag 15 Mei.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet.

Art. 6 is onveranderd goedgekeurd.

Art. 7 met 61 tegen 3 stemmen aangenomen.

Artt. 8—22 zijn zonder beraadslaging aangenomen.

Op Art. 23 is door den Heer Westerhoff een amendement voorgedragen, strekkende, om de uitsluiting van plaatselijke ambtenaren voor het lidmaatschap van den Raad, niet van toepassing te verklaren op de leden van armbesturen, noch op de leden van het bestuur van godshuizen of andere instellingen van liefdadigheid, noch eindelijk op genees-, heel- en verloskundigen, die met de armen-praktijk belast zijn. Dit amendement is aangenomen met 34 tegen 30 stemmen, en daarna het alzoo gewijzigd artikel.

Art. 24 komt in behandeling, vóór den afloop is de zitting opgeheven tot morgen.

Zitting van Vrijdag 16 Mei.

In deze zitting werden de beraadslagingen over de gemeente-wet voortgezet. Langdurige woordenwisselingen worden nog gevoerd over de redactie van de gisteren ahangig gebleven amendementen op art. 24. Ten slotte is daarop eene wijziging van den Heer Godefroi in den zin van den Minister en overeenkomstig met het eerste amendement van den Heer de Man aangenomen, volgens hetwelk de leden van den raad noch middellijk noch onmiddellijk zullen mogen deel nemen aan onderhandsche pacht der gemeentegoederen of inkomsten, aan leveringen of aannemingen ten behoeve der gemeente, aan het koopen van betwiste vorderingen ten haren laste. Daarna worden artt. 25 tot en met 39 onveranderd aangenomen.

Op art. 40 wordt aangenomen een amendement van den Heer de Man, volgens hetwelk het artikel alsnu bepaalt dat de raad jaarlijks ten minste zes malen vergadert en voorts zoo dikwijls de Burgemeester of Burgemeester en Wethouders het noodig oordeelen.

De artt. 41—58 worden vervolgens, na verwerping van sommige voorgestelde amendementen, onveranderd aangenomen.

In den loop der zitting zijn ingekomen: 1°. een ontwerp houdende goedkeuring van eene dading in domaniale zaken, en 2°. vier naturalisatie-wetten.

Daarna wordt de voortzetting der beraadslagingen op morgen bepaald.

Zitting van Zaterdag 17 Mei.

In deze zitting zijn artt. 59, 60 en 61 aangenomen, art. 62 met overeenigbaar verklaring van het Burgemeesterschap met ambtenaar bij 's Rijks directe en indirecte belastingen. Art. 63—69 worden aangenomen.

De zitting duurt nog voort.

DELFT, 16 Mei.

Gisteren middag omstreeks half een ure, stortte de valbrug in het Zuid-einde, nabij de artillerie-construcie-werkplaatsen, even buiten deze stad, plotseling in. Een heer, met zijne vrouw van den marktdag huiswaarts keerende, wilde op dat oogenblik dezelve met een speelwagen overrijden; hij had nog even den tijd zijn paard op te houden, waardoor een groot ongeluk is voorgekomen.

ROTTERDAM, 16 Mei.

Den 11^{den} dezer overleed alhier in den ouderdom van 64 jaren, de Ed. Achtb. Heer R. H. van Someren, Burgemeester van Kralingen, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw enz., wiens letterkundige en letterkundige werkzaamheden hem het lidmaatschap der maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden en andere wetenschappelijke en letterkundige genootschappen deden verwerven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Mei.

Aan het gebouw der Tentoonstelling is van 2—12 Mei, 12,935 £ ontvangen, waaronder de gelden van de abonnements-biljetten niet begrepen zijn.

— Er zal wederom eene nieuwe expeditie vertrekken ter opsporing van Sir J. Franklin.

— De Sardinische Regering heeft hier ter stede eene leening van 75 miljoen fr. gesloten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Mei.

In het bagno van Toulon is een gevangene overleden, die gedurende het consulaat tot altijddurende dwangarbeid was veroordeeld. Indien hij gewild had, zou hij reeds lang zijne vrijheid hebben kunnen verkrijgen, doch hij bleef steeds weigeren die te vragen. Hij was de oudste gevangene in het bagno.

— Van de 36 Raadsleden, die in eene voorstad van Lyon gekozen zijn, behooren 32 tot de democratische partij. Deze uitslag is men vooral verschuldigd aan de vrees of de onverschilligheid van de voorstanders van orde.

SPANJE.

MADRID, 13 Mei.

De verkiezingen der nieuwe Cortes hebben den 10^{den} plaats gehad. Voor zoo ver de uitslag er van alhier bekend was, waren zij meerendeels ten gunste van het Ministerie uitgevallen.

ITALIE.

Door den President der Fransche republiek is een verzoeg, hem door drie der aanzienlijkste burgers van Rome, de Prinsen Doria, Massimo en Cesarini aangeboden, en waarin zij een aantal grieven tegen de Pauselijke Regering inbrengen, aan den Paus gezonden. In dat stuk wordt vooral aan genoemde Regering ten laste gelegd, dat zij, in plaats van de oude wonden te heelen, den Staat nieuwe wonden, zoowel in zijne zedelijke kracht als in zijn beheer en finantiën toebrengt, en niet alleen de prikkels en voorwendsels tot revolutie niet wegneemt, maar er steeds nieuwe bijvoegt, die, door de boosheid der menschen geholpen, de bedroevendste gevolgen zouden kunnen na zich slepen. De oorzaak dezer gesteldheid wordt niet aan den slechten geest der Staats-ambtenaren noch aan laauwheid jegens den persoon des Heiligen Vaders toegeschreven, maar aan gemis van ervaring in de behandeling der openbare aangelegenheden, aan onbekendheid met de publieke opinie, aan zwakheid en gunst jegens nabestaanden en vrienden, aan te groote zucht om voor zich zelve voordeelen, waardigheden en ambten te verwerven, waardoor elke regimatige en verstandige oppositie wordt onmogelijk gemaakt. Wegens dezen staat van zaken en bijzonder wegens de gebrekkigheid van het binnenlandsche bestuur en van de regtspleging, wordt de publieke opinie — zoo zegt de memorie — meer en meer tegen de pauselijke regering gestemd, en ongetuigd worden de zaden eener omwenteling uitgestrooid; de omwenteling rijpt bij den dag en wacht nog maar op eene gunstige gelegenheid om uit te breken; maar dan zal zij ook verschrikkelijker zijn dan de vorige.

— De Belgische *Indépendance* bevat eene nota van de Pauselijke Regering aan de Oostenrijksche, waarin op grond van mogelijke staatkundige veranderingen in Frankrijk, de noodzakelijkheid wordt betoogd, om het Fransche garnizoen door een Oostenrijksch te doen vervangen. Vooral merkwaardig is de verklaring, dat de Romeinsche bevolking geheel ontaard en buiten staat is, om aan de regering eenigen steun te verschaffen; dat de pogingen om den openbaren geest eene andere rigting te geven en eene Romeinsche militaire magt te organiseren, geschikt de rust te handhaven, geheel zijn mislukt en dat de leerstellingen, die onder het revolutionair bewind, de bovenhand hadden verkregen en steeds aangekweekt worden door het comité te Londen, de begrippen des volks zoo hebben bedorven, dat de regering van den Paus verstoken van vreemd garnizoen, in zijne eigene hoofdstad niet veilig zou wezen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Mei.

Een telegraphisch berigt meldt, dat Z. M. heden naar Warschau is op reis gegaan, om aldaar den Keizer van Rusland te ontmoeten.

— Heden wordt de zitting der conferentie te Dresden gesloten.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, kennis bekomende, dat binnen deze Stad de Hondsdolheid zich heeft openbaard en in aanmerking nemende, dat ofschoon de daardoor aangetaste dieren dadelijk zijn afgemaakt, evenwel de openbare veiligheid vordert, dat zooveel mogelijk maatregelen van voorzorg worden genomen — hebben goedgevonden de ingezetenen dezer Stad, voor zooveel zij in het bezit van Honden zijn, uit te noodigen, om deze dieren voorloepig vast te leggen en van de openbare straat te houden, totdat de vrees voor verdere openbaring dezer ziekte zal geweken zijn, waarvan nadere kennisgeving zal geschieden.

VAN LIMBURG STIRUM, Weth. l. B.

Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTKANMER.

LEYDEN, 17 Mei 1851.

NOTIFICATIE.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 7den Januarij jl., (*Provinciaalblad* No. 2) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-Ijker alhier, van den 17den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezeten den dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. M^e. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* No. 54) moeten worden afgestreeken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den Ijk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaccereerd. Voor Wijk VII, op den 20sten, 21sten, 22sten, 23sten, 24sten, 27sten en 28sten Mei, » » VIII, » » 2den, 3den, 4den en 5den Junij, telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. M^e. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-Ijker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van de HH. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot oefening van den Herijk naar de Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der versuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde huiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd aan de Notificatie van de HH. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Mediceijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepallende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelfde, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten Ijk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den Ijker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1850, voor den Ijk der Maten en Gewigten bepaald is de letter G.

Aldus gedaan bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 20sten Maart 1851.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

VLAARDINGEN, 14 Mei. Uit het opgegeven zestal Predikanten, heeft de Kerkeraad heden het volgend drietal geformeerd: DD. Riehm, Nachenius en Rink.

ADVERTENTIE.

Heden nacht beviel door Gods goedheid van eene DOCHTER, G. E. J. VAN DE KLASHORST, geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, 16 Mei 1851. C. V. VISSER.

Benige Kennisgeving.

De Ondergeteekende betuigt zijnen hartelijken dank, voor de deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoot, van vrienden en bekenden ondervonden.
LEYDEN, 17 Mei 1851. H. W. P. L. VAN-BEEK.

Aan allen die ons bliken van deelneming hebben gegeven, bij het smartelijk verlies onzer waardige Moeder, betuigen wij langs dezen weg, onzen hartelijken dank.

J. VAN THOOF, Jr.,
Uit aller naam.

LEYDEN, 17 Mei 1851.

Voor de liefsdijke deelneming gedurende de ziekte en bij het overlijden van Mevrouw JOHANNA GEERTRUUDA VAN GENT betoond, betuigen bij deze de gezamenlijke betrekkingen hunnen hartelijken en welmeenenden dank.
LEYDEN, 19 Mei 1851.

Alle degenen die iets te vorderen hebben van den Boedel of Nalatenschap van den Heer JAN HENDRIK KIEWIT en Mevrouw ELSJE ALTENHOVEN, in leven Echtelieden, gewoond hebbende binnen Leyden, en aldaar overleden, gelieven daarvan *Opgeve* te doen ten kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden, vóór of op den 1sten Junij 1851.

INSTRUMENTAAL EN VOCAAL AFSCHIEDS-CONCERT,

TE GEVEN DOOR

C. RAIF.

ONDER WELWILLENDEN MEDEWERKING VAN

KUNSTENAARS EN LIEFHEBBERS.

Op Dingsdag 20 Mei 1851.

des Avonds ten zeven ure, in de STADS-GEHOORZAAL.

Programma.

1. Concertino voor Trompet door C. Raif.	P. FROSCHEHARDT,
2. Aria uit Hans Heiling van Marschner.	C. A. FESSELL.
3. Mélodie pathétique voor Violoncel door C. Raif.	J. GIESE.
4. Elegie voor Fluit door C. Raif.	P. J. FROSCHEHARDT.
5. Concert van Mendelssohn (Adagio en Rondo).	
6. Lied van André, met Ohligaat Viol.	C. A. JESSEL en N. WETRENS.

1. Andante voor 4 Violoncellen door Arnold.	
2. Aria van Mozart (Entführung aus der Serail).	C. A. FESSELL.
3. Concertant voor Clarinet en Piano van C. M. von Weber.	G. en A. J. C. KNIPPENBERG.
4. Fantaisie voor Violoncel van Servais.	J. GIESE.
5. Scène en Aria voor Viool door C. Raif.	N. WETRENS.
6. Die Fahrenwacht van Lindpaintner.	C. A. FESSELL.
7. Ouverture, gecomponeerd en opgedragen aan <i>Musis Sacrum</i> , door C. Raif.	

☞ Toegangkaartjes zijn te verkrijgen aan de Stads-Geheerzaal a f1.49.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden roepen bij deze op alle personen, die geschikt en genegen zijn tot de vervulling der opengevallene betrekkingen bij het Stedelijk Gymnasium, als:

- 1°. Van TWEEDEN PRAECEPTOR, die belast wordt met het Onderwijs in de Oude Talen, op eene Jaarwedde van f900.—
- 2°. Van LEERAAR in de Hollandsche Taal- en Letterkunde, op eene nader te bepalen Jaarwedde.

Wordende de belanghebbenden verzocht om zich met overlegging der versichte Getuigschriften en van een Gezegeld Verzoekschrift, in Persoon of bij Vrachtvrije brieven, binnen veertien dagen aan te melden aan HH. Curatoren van het Gymnasium, bij wie de noodige inlichtingen omtrent genoemde betrekking te verkrijgen zijn.

VAN LIMBURG STIRUM, Weth. I. B.

LEYDEN, 16 Mei 1851.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij gedurende de Leydsche Kermis met zijne twee **Poffertjeskramen** staat op de Beestenmarkt, de eerste en derde van de Steenstraat, alwaar hij aanstaanden Zondag den 18den Mei zal beginnen te bakken, voor 15 Cents de twee dozijn. Hij verzoekt wederom een ieders gunst en aanbeveling, belooft een prompte en zindelijke bediening.

J. IMANS,

Van Ouds de Wed. VAN DER PLAS.

J. BRUGGEMANN, *Musiek- en Gezigkundig-Instrumentmaker*, zijnen Winkel verplaatst hebbende naar de Breedestraat bij de Koornbergsteeg, No. 225, heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij, voorzien is van alle soorten van **Musik- en Strijk-Instrumenten**, en eene nieuwe soort van vierkante **Accordions**, zeer aangenaam van toon. Tevens heeft hij aan zijne sortering in **Brillen** zoodanige uitbreiding gegeven, dat hij meent, aan elke aanvraag te kunnen voldoen, en hoopt door eene prompte en civiele bediening het vertrouwen, hem reeds verscheidene jaren geschenken, zich nog meer waardig te maken.

TE KOOP.

Vier 6-Octaaf **PIANO'S**, voor een civilen Prijs, waarvan een zoo goed als nieuw, met Metalen Plaat en Stang, welluidenden toon, en nette Kast, bij C. C. BENDER, *Pianomaker*, thans wonende in de Kloksteeg, Wijk IV. No. 661, die zich blijft aanbevelen, tot het Stemmen en Repareren van Piano's en Pianino's.

Door *Verandering van Woonplaats* wordt ter overneming aangeboden, in eene volkrijke Gemeente, nabij Leyden, een **Kruidentiers-Maats**, welke ruim veertig jaren een Burgerbestaan heeft opgeleverd, allezins voor uitbreiding vatbaar is, en waarop een goed gedeelte als Hypotheek kan gevestigd blijven.

Om nadere inlichtingen te bekomen, gelieve men zich te adresseren met *franco* brieven, onder Letter N., bij de Boekhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK.

Dépôt van Fransche Piano's.

gevestigd aan de Hoogewerdsbrug, No. 421, te Leyden.

De Ondergeteekende berigt aan het geëerde kunstminnend Publiek, dat hij alhier gevestigd heeft een Dépôt van **FRANSCHÉ PIANO'S**, uit de voornaamste Fabrieken te *Parijs*, als van **FLEICH, AUCHER, BERNARD**, enz., voor welker deugzaamheid hij garandeert, en welke tegen zeer matige prijzen worden aangeboden. Tevens heeft hij zich aan tot Verhuren en Stemmen van Piano's. Oude Piano's worden ook in ruiling overgenomen.

C. F. VAN DER DOES.

Magazijn te 's Gravenhage, Hoogstraat, No. 287.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden

zijn van meening, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het Openbaar Aan te Besteden:

- No. 1. Het Opvoegen, Repareren en Vernieuwen van eenige gedeelten der Gemetselde Wallen binnen de Stad, in drie Percelen.
- No. 2. Het Schoonmaken en Invoegen van de Gemetselde Bruggen, binnen de Stad en langs de Singels.
- No. 3. De Vernieuwing van eenige Brugwerken, binnen en om de Stad, in twee Percelen.
- No. 4. Het Verwen van eenige Bruggen en Brugleuningen, om en binnen de Stad, in twee Percelen.
- No. 5. Eenige Voordieningen aan de Muur- en Beschoeijing-Werken, aan de Nek- of Naakte Sluis buiten de Koopvoort.
- No. 6. De Vernieuwing van de Palengordingen in den Singel, bij de uitvaart van de Kleet, en voor de Naakte Sluis.
- No. 7. De Verhoging van het Schothoekaal in de Scheistraat.
- No. 8. De Leverantie van 19 Lichtkorpjes met Ralmet en verder toebehooren, voor de Stadschool in de Scheistraat.
- No. 9. Het Bouwen van een nieuw Huisje op de Rivier-Vischmarkt.
- No. 10. De Vernieuwing van den Houten Standaard van het Amsterdamsche Veer, op den Ouden Rijn.
- No. 11. De Leverantie van eenige Meubelen, voor de Militaire Kaserngebouwen.

En zulks op het Raadhuys binnen gemelde Stad, op Donderdag den 5den Junij 1851, des middags ten 12 ure.

Zullende de voorwaarden van heelen af, dagelijks (afgezonderd de Zondagen) ter Rekenkamer deser Stad ter lezing liggen, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten twee ure. Alsmede aan de Stads Timmerwerf van 's voormiddags ten negen tot 's namiddags ten zes ure; terwijl door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Men zal ten overstaan van den te Leyden residenten Notaris J. P. W. SCHIRMEN, in het Heeren-Logement, aan den Burg, aldaar, op Zaterdag den 31sten Mei 1851, bij Opveiling, en op Zaterdag den 7den Junij 1851, bij Afslag, beide des avonds ten 7 ure, Verkoopen:

Een hecht, sterk en wel doortimmerd WINKELHUIS EN ERF, waarin sinds jaren de Manufacturen-Affaire met het beste gevolg is uitgeoefend, staande en gelegen te Leyden, op de Bredestraat, aan den hoek van de Maarsma-steeg, Wijk IV. No. 218, Kadaster Sectie G, No. 147, bevattende het Huis een Winkel, Zijkamer, drie Bovenkamers, Meidenkamer, goeden Droogzolder, Vloering, Keuken, twee Verwulde Kelders en alle Gemakken die tot een goede woning vereischt worden.

Het voorschreven Perceel is te aanvaarden op 1° Julij aanstaande, en de betaling der Koopenningen zal moeten geschieden uiterlijk den 1sten Augustus daaraanvolgende, terwijl des verkiezende een gedeelte der Koopenningen op het Perceel kan gevestigd blijven.

Het Perceel zal kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Vrijdags van elke week, van des morgens 10 tot des namiddags ten 4 ure, en is inmiddels *Uit de Hand te Koop*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar in tijds de bewijzen van Eigendom en Verkoopsvoorwaarden ter lezing zullen liggen.

Bij P. VAN LEEUWEN, Boekverkooper, in de Pieterskerk-Koorsteeg, te Leyden, zijn te bekomen:

V. D. ES, Epist. Pauli a Titum, 50 Cts. HERDER, Geest der Hebr. Poëzy, 4 de. f2.50. PROF. VAN DER PALM, Oratio de Oratore, 50 Cts. VAN DER PALM, Ecclesiastes Phil. et Crit. 90 Cts. VAN DER BOON MESCH, in Obitum S. J. Brugmans, 10 Cts. Bij het Afsterven van Prof. Brugmans en Kemper, 20 Cts. P. HEYE, DE BEER PORTUGAAL en W. R. VEDER, Bundel Verzen en Liederen van den Tiendaagschen Veldtocht, 3 stukk., 30 Cts. Antichristianus, in den smaak van Salomon Deutz, 50 Cts. ALEWIN, over de Sluizen, 2 pl., 60 Cts. BOOGH, Woordenboek van Kruiden, enz. 40 Cts. Bruijlofts-Gedichten, (boekjes), 15 Cts. CURTIS, ziekten van het Gehoor, 25 Cts. BASTIQU, Gram. Franc., 15 Cts. VAN DORP, Nagel. Gedichten, 30 Cts. VAN DEN HAM, de Onverschrokken Menschenredder, met Portret, 20 Cts. KRAUSS, Veenrekte, 25 Ct. Over den eigendom van het Haarlemmermeer, 25 Cts. Tuinboekje voor het gansche jaar, 1850, 50 Cts. VITET, de Kundige Paardendocter, 1847, 90 Cts. BURNAN, Meditatio de Tabacatione Pipali, (plano) 15 Cts.

Heden zal de Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN, te Leyden, Verkoopen: Een Fraaije Verzameling Godgeleerde, Geneeskundige, Regtsgeleerde en Letterkundige Boeken, nagelaten door den Wel-Eerwaarden Heer J. P. N. COX, Predikant, te Roermond, en den Wel-Edelen zeer Geleerden Heer W. H. VAN BREE, Med. Doctor, alhier, voorts, Instrumenten, Platen, Timmergereedschappen, enz. Aanvraag om Catalogussen Franco.

Eene verouderde lever- en maagkwaal, door de Pillen van Holloway genezen.

De Sergeant WILTON in dienst gestaan hebbende bij het leger der Oost-Indische compagnie en sedert vijf en twintig jaren bij het Etablissement van Bengalen aangesteld, was lijdende aan eene aanmerkelijke ongesteldheid aan de lever, vergezeld van maagpijn en gebrek aan spijsvertering, waardoor zijn gestel geheel ondermijnd werd, niet tegenstaande de behandeling van de meest bekende geneeskundigen. Bij zijne terugkomst in Engeland werd hem aangeraden de Pillen van HOLLOWAY te beproeven, en deze bewerkstelligden eene zoo volmaakte genezing, dat allen die vroeger zijnen hopeloozen toestand gekend hadden daarover verbaasd waren!

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23.50.

Potjes Zalf à f0.90, f2.10, f3.30, f8.15, f15.50, f23.50.

Te bekomen te 's Hertogenbosch bij J. STRAATMAN, te 's Hage bij W. C. VAN DORT en te Gouda bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Etablissement.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaterdag 17 Mei. Van f29 tot f33 à 34.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaterdag 17 Mei.

Nieuwe Tarwe f7.40 tot f7.50. Nieuwe Rogge f6.00. Gerst f3.90 tot f4.00. Haver f3.20 tot f3.50. Paardebotan f4.60 tot f4.70.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 16 Mei.

	Laagst.koers	Hoogst.koers	Gebieven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	57½	—	—
Dito Certificaten 3	67½	67½	67½
Dito dito 4	87½	88	87½
Amortisatie Syndicaat 3½	87½	—	—
Handelmaatschappij 4½	108½	109	108½
O. I. Leening 4	87½	87½	—
Dito Holl. Spoorweg	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg 4½	—	—	—
Haarlemmermeer 5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816 5	105½	—	—
Dito dito 1828 en 1829 5	104½	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 5	—	—	—
Dito 1840 4	87½	87½	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. 4	87½	—	—
Dito dito Nieuwe 4	86½	—	—
Inschrijving in Assign. 6	—	—	—
Certificaten van dito 6	64½	64½	—
POLEN, Obligatiën 4	77½	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 f	—	—	—
Dito dito 1835 500	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	15½	15½	15½
Dito dito Oullep. Stukken 5	15½	15½	—
Dito Obligatiën 3	38½	38½	38½
Dito Binnenl. à 6 m. 8	34½	35	34½
Coupons Ardoins	8½	8½	8½
OOSTENRIJK, W. B. bij Gall. 5	—	—	—
Dito 4	—	—	—
Dito Metall. 5	71½	72½	—
Dito Nieuwe 5	72½	78½	77½
Dito 1847 2½	38½	38½	—
BELGIE, Banc. 2½	47½	—	—
Dito bij ROTHSCHILD 2½	47½	47½	47½
BRAZILIË, 1824 100 £ 5	90½	—	—
PORTUGAL, te Londen 4	32½	32½	32½
Dito dito 4	32½	32½	32½
VENEZUELA, 5	—	—	—
Mexico, 5	33	33	33
AMERIKA, Bankactiën	—	—	—

Grieken 3½, 3½.

Koers van het Geld: Beloning 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is f9.65 à 70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.